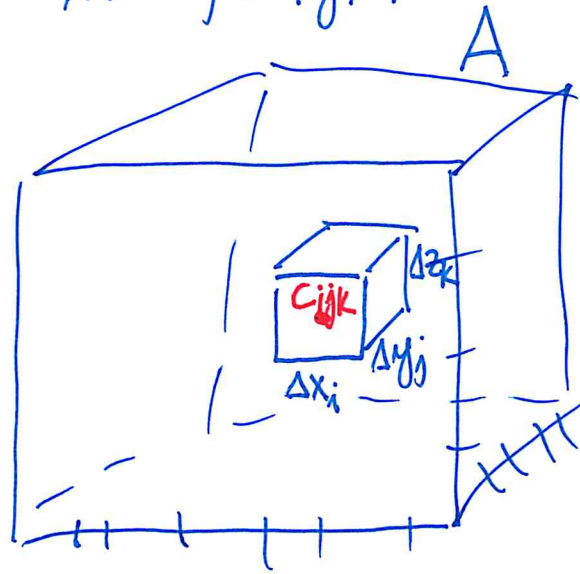

TROJNÝ INTEGRÁL

integrál funkce tří proměnných $u = f(x, y, z)$
přes těleso T .

Konstrukce přes kvádr:

$$\sum_i \sum_j \sum_k \overset{1}{\underbrace{f(c_{ijk})}_{\uparrow}} \Delta x_i \Delta y_j \Delta z_k \rightarrow \iiint_A f(x, y, z) dx dy dz$$

$$f(x, y, z) = 1$$

$$\iiint_A 1 dx dy dz = V(A)$$

Věta o trojnásobném integrálu (Fubiniova):

Předpokládejme, že f je spojitá na $B \subset E_3$. Je-li B

obor popsaný $a \leq x \leq b$

$d(x) \leq y \leq h(x)$

$l(x,y) \leq z \leq t(x,y)$, platí

$$\iiint_B f(x,y,z) dx dy dz = \int_a^b \left[\int_{d(x)}^{h(x)} \left(\int_{l(x,y)}^{t(x,y)} f(x,y,z) dz \right) dy \right] dx$$

a analogicky pro další varianty popisu oboru B

Príkklady: $\iiint_C x^2 y z^3$, kde C je kvádr $\langle 0,1 \rangle \times \langle 0,2 \rangle \times \langle 1,3 \rangle$

C $dx dy dz$

$0 \leq x \leq 1$
 $0 \leq y \leq 2$
 $1 \leq z \leq 3$

$$\iiint_C x^2 y z^3 dx dy dz = \int_0^1 \left\{ \int_0^2 \left[\int_1^3 x^2 y z^3 dz \right] dy \right\} dx = \int_0^1 40x^2 dx =$$

$$= 40 \left[\frac{x^3}{3} \right]_0^1 = \underline{\underline{\frac{40}{3}}}$$

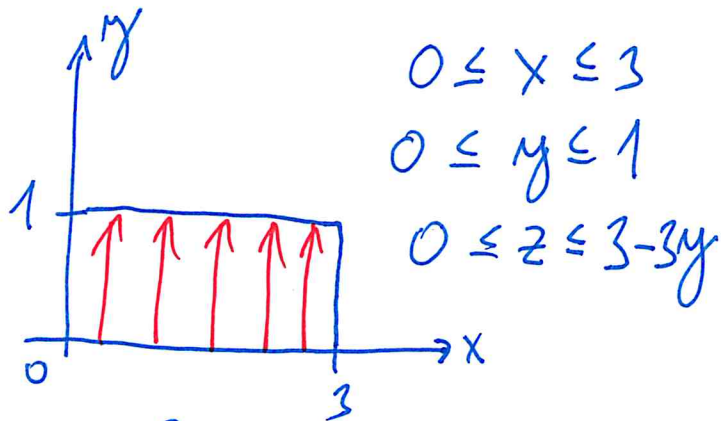
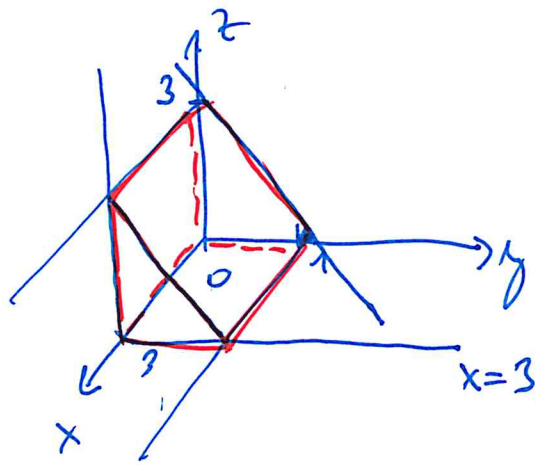
$$\int_1^3 x^2 y z^3 dz = x^2 y \left[\frac{z^4}{4} \right]_1^3 = x^2 y \left(\frac{81}{4} - \frac{1}{4} \right) = 20x^2 y$$

$$\int_0^2 20x^2 y dy = 10x^2 [y^2]_0^2 = 40x^2$$

$$\iiint_D zy \, dx \, dy \, dz$$

D

$$D: x=0, y=0, z=0, x=3, z=3-3y$$

$$\iiint_D zy \, dx \, dy \, dz = \int_0^3 \left[\int_0^1 \left(\int_0^{3-3y} zy \, dz \right) dy \right] dx = \int_0^3 1 \, dx = [x]_0^3 = 3$$

D

$$\int_0^{3-3y} zy \, dz = zy \left[z \right]_0^{3-3y} = zy(3-3y) = 6y - 6y^2$$

$$\int_0^1 (6y - 6y^2) \, dy = \left[3y^2 - 2y^3 \right]_0^1 = 3 - 2 = \underline{1}$$

